

Seminari de recerca:

MORTALITAS

Crisis de mortalidad en el Mediterráneo noroccidental, siglos XI-XVI:
memoria narrativa, registros seriales
y construcción de índices sociodemográficos
(Projecte PID2023-151785NB-I00 finançat per
MICIU/AEI/10.13039/501100011033)

ARQHISTEC

Grup de Recerca Consolidat 'Economies
alimentàries i dinàmiques poblacionals
a la Mediterrània occidental: Arqueologia
i Història de les societats premodernes'
(2021 SGR 1607 – UdL)

Coordinadors científics:

Pere Benito i Monclús (UdL)
Vicente Pérez-Moreda (RAH)
Albert Reixach Sala (UdL)

Informació i enllaç a la sessió:

albert.reixach@udl.cat

Enterrament massiu de l'època de la Pesta Negra localitzat a 16, rue des Trente-Six Ponts, de Tolosa de Llenguadoc (© Archeodunum)

15è Seminari Crisis i cicles en la Història Crisis de mortalitat a l'Euràsia premoderna en una cruïlla de disciplines

EN LÍNIA

20 de maig de 2026

Universitat de Lleida

Facultat de Lletres

15:30

Dominique Castex

(PACEA, Université de Bordeaux - CNRS)

*Where Bone Assemblages Converge:
Bioarchaeology of Epidemics*

16:15

Philip Slavin

(University of Stirling)

*Natural History of Plague in the
Mediterranean, c.1347-1520:
a Database Approach*

17:00

Nükhet Varlik

(Rutgers University - Newark)

*Changing Regimes of Morbidity and
Mortality in Early Modern Istanbul*

Muntanyes de Tien Shan (Kirgizstan), reservori i «zona zero»
de la Segona Pandèmia de Pesta

Aquest seminari reuneix tres aproximacions complementàries a les dinàmiques històriques de les crisis de mortalitat i de les malalties epidèmiques entre la baixa edat mitjana i l'època moderna. Abraça el Mediterrani d'un extrem a l'altre, amb l'objectiu de repensar la perspectiva convencional centrada en l'Europa occidental. Es presta una atenció especial a la pesta i a les seves implicacions biosocials més àmplies.

En primer lloc, des d'una perspectiva tanatoarqueològica, s'examinarà la bioarqueologia de les epidèmies a través de l'anàlisi d'agrupacions òssies, posant de relleu tant els reptes metodològics com el potencial interpretatiu de l'evidència esquelètica per avaluar l'impacte demogràfic de les epidèmies. La segona ponència, en el marc d'un projecte multidisciplinari de gran abast sobre la pesta, adoptarà un enfocament macroanalític, utilitzant una base de dades per investigar la història natural de la pesta al Mediterrani entre c. 1347 i 1520, amb especial atenció als factors ecològics, els patrons de transmissió i les tendències a llarg termini. La darrera contribució se centrarà en l'Imperi Otomà d'època moderna, analitzant els règims canviants de morbiditat i mortalitat i la manera com la pesta i altres malalties foren modelades per contextos urbans, ambientals i institucionals en transformació, tot aportant llum sobre la relació entre governança, coneixement i pràctica mèdica.

En conjunt, aquestes intervencions oferiran un marc interdisciplinari per comprendre les epidèmies com a fenòmens complexos situats a la intersecció entre biologia, medi ambient, societat i política, alhora que assenyalaran noves vies metodològiques per a l'estudi de les crisis sanitàries del passat.